

**PROJEKTO, TEIKIAMO NUSIKALTIMŲ IR KITŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ
PREVENCIJOS PROJEKTŲ IR BENDRUOMENIŲ INICIATYVŲ GEROSIOS
PRAKTIKOS KONKURSUI, PARAIŠKA**

1. Projekto pavadinimas:

„Priklausomybėms – ne“.

2. Informacija apie tai, kokiai paskelbtai konkurso temai skirtas projektas:

„Saugios aplinkos švietimo įstaigose kūrimas“.

3. Projekto rengėjo (-ų) pavadinimas, juridinio asmens kodas, adresas, telefonai, el. pašto adresas, banko sąskaita:

Utenos rajono savivaldybės administracija, registracijos kodas: 188710442, Utenio a. 4, 28503 Utena, tel. (8 389) 61620, el. paštas: info@utena.lt, banko rekvizitai: AB SEB bankas, banko kodas 70440, atsiskaitomoji sąskaita LT977044060002517927

4. Informacija apie projektą:

4.1. projekto pradžios data (metai-mėnuo-diena), (numatoma) projekto pabaigos data (metai-mėnuo-diena);

2017 m. balandžio 1 d.-2017 m. gruodžio 22 d.

4.2. informacija apie tai, kaip projektu prisidedama prie nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos ir (arba) nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų skaičiaus ar nusikaltimų baimės mažinimo (iki 150 žodžių);

Projektą vykdė Utenos rajono savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyrius, kurio tikslas – užtikrinti viešąją tvarką, įgyvendinant nusikaltimų prevencijos bei kontrolės programas ir vykdant viešosios tvarkos, aplinkos ir sanitarijos priežiūrą savivaldybės teritorijoje. Kadangi Viešosios tvarkos skyriaus funkcijoms paskirta Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės, tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymų kontrolė, jas vykdant taikoma ne tik administracinė atsakomybė dėl padarytų nusizengimų, bet vykdomos ir prevencinės priemonės, nukreiptos prieš priklausomybes, informuojant moksleivius ne tik apie neigiamus priklausomybių padarinius sveikatai ir asmenybei, bet ir teisinę atsakomybę.

4.3. informacija apie tai, kaip projektu prisidedama prie gyventojų informuotumo apie nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevenciją didinimo (iki 150 žodžių);

Projekto metu organizuotų prevencinių renginių metu atkreiptas Utenos rajono gimnazijų moksleivių dėmesys į labiausiai paplitusias priklausomybes: tai priklausomybės nuo alkoholio, tabako, psichotropinių medžiagų, lošimų bei kompiuterinių žaidimų, interneto, socialinių tinklų. Jeigu apie alkoholio, rūkymo, psichotropinių medžiagų vartojimo žalą bei teisinę atsakomybę moksleiviai turi daugiau žinių, tai priklausomybė nuo azartinių lošimų yra mažiau gvildenta tema, todėl didelis dėmesys buvo skirtas jai, atsižvelgiant į tai, kad ji tapo aktuali ir ypač greit plinta jaunimo tarpe. Lošimų priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos psichologai suteikė informaciją Utenos rajono gimnazijų moksleiviams bei su jais dirbantiems pedagogams apie azartinius lošimus, kurie tampa priklausomybės liga, kaip atskirti žaidimą nuo azartinio lošimo. Taip pat buvo surengti mokymai mokyklų, gimnazijų, kitų švietimo ir socialinių paslaugų įstaigų darbuotojams apie kitas priklausomybes, skatinant atkreipti dėmesį į moksleivių elgesį. Projekto metu išplatinta 900 vnt. informacinių knygų skirtukų apie pagalbą kilus priklausomybių problemoms.

4.4. esamos situacijos (problemos) analizė (iki 200 žodžių);

Vykdant Viešosios tvarkos skyriui paskirtas funkcijas – Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės, tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kontrolę – susiduriame su moksleivių rūkymo švietimo įstaigų teritorijose problema, todėl 2016 m. ši sritis buvo prioritetinga. 2016 m. vykdant Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kontrolę atlikti 53 patikrinimai (patruliavimai), kurių metu nustatyti 106

asmenys, iš kurių 77 – švietimo įstaigų teritorijose, dar 39 nepilnamečiai moksleiviai pagal kompetenciją perduoti Utenos apskrities vyriausiajam policijos komisariatui administracinių poveikio priemonių skyrimui. Siekiant didesnio efektyvumo patikrinimai buvo vykdomi ir kartu su mokyklų socialiniais pedagogais, aptariant poveikio priemones. Taip pat atsižvelgta į Utenos apskrities vyriausiojo policijos komisariato nusikalstamumo statistiką, susijusią su psichotropinių ir narkotinių medžiagų disponavimu ir platinimu, alkoholio, tabako vartojimu.

4.5. projekto tikslas (-ai) (iki 150 žodžių);

Organizuojant renginius Utenos rajono gimnazijų moksleiviams tikimasi paskatinti juos nepradėti vartoti alkoholio, psichotropinių medžiagų, tabako, domėtis neigiamu priklausomybių poveikiu, atskirti žaidimą nuo azartinio lošimo, kuris tampa priklausomybės liga, formuoti teisingą moksleivių vertybių sistemą, sąmoningą apsisprendimą neturėti žalingų įpročių. Seminaro pedagogams tikslas – suteikti darbuotojams, tiesiogiai ir kasdien bendraujantiems su moksleiviais, žinių apie priklausomybes, paskatinti atkreipti dėmesį į moksleivių elgesį, apie prevencinį darbą, užkertant kelią priklausomybėms, suteikti informaciją apie pagalbą kilus problemoms.

4.6. projekto uždaviniai (iki 150 žodžių);

-pravesti 7 renginius Utenos rajono gimnazijose 16-19 metų moksleiviams, skirtus priklausomybės nuo azartinių lošimų prevencijai;

-pravesti seminarą-mokymus su moksleiviais dirbantiems darbuotojams, skirtą priklausomybių nuo alkoholio, tabako, psichotropinių medžiagų, azartinių lošimų, kompiuterinių žaidimų, interneto, socialinių tinklų prevencijai;

-dalyvauti ne mažiau 20 gimnazijų klasių valandėlių suteikiant moksleiviams žinių apie teisės aktus, reglamentuojančius alkoholio, tabako, psichotropinių medžiagų vartojimą ar turėjimą, azartinius lošimus;

-atlikti ne mažiau 50 patruleiavimų švietimo įstaigų teritorijose, rūkyti (vartoti tabako gaminius, elektronines cigaretes) draudžiamose zonose, vykdant Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kontrolę;

-atlikti ne mažiau 20 patikrinimų viešose vietose (parkuose, vasaros sezono metu – maudyklose, kitose jaunimo susibūrimo vietose), vykdant Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo kontrolę.

4.7. teorinis pasirinkto prevencijos būdo ir priemonių pagrindimas (iki 150 žodžių);

Paskaitų ir mokymų būdas pasirinktas dėl galimybės į projektą įtraukti didesnę moksleivių skaičių.

4.8. nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos mechanizmo (-ų), naudojamų projekte, aprašymas (iki 150 žodžių);

Projektas buvo vykdomas trimis etapais. Pirmajame etape pravesti 7 renginiai gimnazijų moksleiviams apie azartinius lošimus, kuriuos pravedė profesionalūs psichologai, supažindinę moksleivius apie pavojus kylančius žaidžiantiems azartinius lošimus, kaip nustatyti atsiradusią problemą – priklausomybę nuo azartinio lošimo. Antrajame etape, skirtame pedagogams, psichologai, psichiatras pravedė mokymus-seminarą pedagogams apie paplitusias priklausomybes, jas turinčių asmenų atpažinimo būdus bei pagalbą jos prireikus. Trečiajame etape gimnazijų klasių valandėlių metu suteikta moksleiviams žinių apie teisės aktus, reglamentuojančius alkoholio, tabako, psichotropinių medžiagų vartojimą ar turėjimą, azartinius lošimus. Panaudota informacinė sklaida – knygų skirtukai, kuriuose pateikta informacija apie pagalbą kilus priklausomybių problemoms.

4.9. projekto veiklos (priemonės) (iki 150 žodžių);

-informacinė sklaida – informaciniai knygų skirtukai, nurodant kontaktus dėl pagalbos kilus priklausomybių problemoms;

-paskaitos moksleiviams, mokymai-seminaras pedagogams, paskaitos gimnazijų klasių valandėlėse;

-patruleiavimai prie švietimo įstaigų, miesto viešose erdvėse.

4.10. projekto vykdytojai;

Utenos rajono savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyrius.

4.11. projekto dalyviai (tikslinė grupė);

16-19 metų amžiaus gimnazijų moksleiviai, dalyvių skaičius – ne mažiau 800. Socialiniai pedagogai, jų padėjėjai, užimtumo specialistai, auklėtojai, dalyvių skaičius – ne mažiau 50.

4.12. vykdymo vieta;

Utenos rajono savivaldybė.

4.13. projekto partneriai, rėmėjai, jų įsitraukimas įgyvendinant projektą (iki 200 žodžių);

Įgyvendinant projektą dalyvavo Utenos rajono savivaldybės administracijos Švietimo, sporto ir jaunimo reikalų skyriaus, Vaikų teisių apsaugos skyriaus darbuotojai, Utenos rajono gimnazijų vadovai ir socialiniai darbuotojai, Utenos rajono vyriausiojo policijos komisariato pareigūnai, Lošimų priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos psichologai.

4.14. projekto rezultatai:

Pravesti 7 renginiai Utenos rajono gimnazijose, skirti azartinių lošimų prevencijai, kuriuose dalyvavo daugiau nei 300 moksleivių. Surengtas mokymai-seminaras pedagogams (dalyvavo 50 asmenų) apie labiausiai paplitusias priklausomybes: nuo alkoholio, tabako, psichotropinių medžiagų, azartinių lošimų, interneto, socialinių tinklų, kompiuterinių žaidimų. Dalyvauta 21 gimnazijų klasių valandėlėje suteikiant moksleiviams informaciją apie teisės aktus, reglamentuojančius alkoholio, tabako, psichotropinių medžiagų vartojimą ar turėjimą, azartinius lošimus. Paskaitas išklause 529 moksleiviai. Renginių metu išdalinta 900 vnt. informacinių knygų skirtukų, kuriuose pateikta informacija apie pagalbą kilus problemoms. Atlikti 26 patikrinimai (patruliavimai) viešose vietose vykdant Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo kontrolę, 64 patikrinimai (patruliavimai) švietimo įstaigų teritorijose vykdant Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo kontrolę.

4.14.1. informacija apie tai, ar buvo daromas (yra planuojamas) proceso vertinimas. Jei taip, kokie proceso rodikliai buvo nustatyti, kas atliko (atliks) vertinimą (viduje ar iš šalies) ir kokie buvo pagrindiniai rezultatai (iki 300 žodžių);

Kartu su gimnazijų direktoriais, socialiniais darbuotojais ir kitais projekto partneriais aptarti projekto rezultatai, temų aktualumas bei tęstinumo poreikis 2018 metais.

4.14.2. informacija apie tai, ar buvo atliktas (yra planuojamas) rezultatų ar poveikio vertinimas. Jei taip, kokie projekto rezultato rodikliai buvo nustatyti, kas atliko (atliks) vertinimą (viduje ar iš šalies), koks duomenų ir vertinimo metodas buvo (bus) naudojamas, kokie buvo pagrindiniai rezultatai (iki 300 žodžių);

Atliktas rezultatų aptarimas, kuris vyko kartu su mokyklų vadovais, socialiniais darbuotojais, jaunimo reikalų koordinatorė, kurio metu suplanuota projektą tęsti 2018 metais, nes temos aktualios, ypač įdomi priklausomybės nuo azartinių lošimų tema.

4.14.3. informacija apie tai, ar buvo atlikta išlaidų ir gautos naudos analizė. Jei taip, kaip ir kieno ji buvo atlikta, pagrindinės analizės išvados (iki 150 žodžių);

Baigus projektą aptarimo metu, dalyvaujant projekto partneriams, mokyklų direktoriams, socialiniams pedagogams, jaunimo reikalų ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriams teigiamai įvertinta gauta nauda. Kadangi projektui buvo skirta nedidelė pinigų suma (2400,00 Eur), o naudos gavėjų skaičius – apie 900 moksleivių, pedagogų, kitų su moksleiviais dirbančių asmenų, todėl padaryta išvada, kad projektas buvo sėkmingas.

4.15. paaiškinimas, kodėl projektas gali būti vadinamas naujovišku pagal savo metodus ar priemones (iki 150 žodžių);

Viena iš projektų pasirinktų temų – priklausomybė nuo azartinių lošimų, kuri yra nauja, įdomi, ypač aktuali, nes ši priklausomybė sparčiai plinta jaunimo tarpe.

4.16. paaiškinimas, kodėl projektą būtų galima įgyvendinti kitame kontekste (pavyzdžiui, kitoje savivaldybėje, šalyje), įskaitant informaciją apie tai:

Projektą įgyvendinti galima kitoje savivaldybėje esant panašiam poreikiui.

4.16.1. kaip ir kieno šis projektas buvo (yra) finansuojamas (iki 150 žodžių);

Projektą finansavo Utenos rajono savivaldybės administracija.

4.16.2. kokios buvo (yra) projekto su finansais, medžiagomis ir žmogiškaisiais ištekliais susijusios išlaidos (iki 150 žodžių).

Projekto finansavimo išlaidos susijusios su apmokėjimu seminaro lektoriams ir kitiems specialistams, taip pat informacinių knygų skirtukų leidimui.

4.17. Kur galima rasti daugiau informacijos apie projektą? Pateikiamos nuorodos į projekto svetainę ar internete esančius pranešimus bei publikacijas apie projektą (įskaitant užsienio kalbomis);

Dienraščiai: Utenos apskrities žinios, 2017 m. gegužės 6 d.,

Utenis, <http://utenis.lt/1861-vykdomas-prevcines-veiklos-projektas-priklausomybems-ne?tmpl=component&print=1&layout=default&page=>

https://www.facebook.com/pg/Utenos-rajono-savivaldyb%C4%97-1501424743403666/photos/?tab=album&album_id=1926880754191394;

<http://www.utena.lt/index.php/127-viesoji-tvarka/4017-utenoje-vyko-seminaras-priklausomybems-ne>;

<http://www.utena.lt/index.php/127-viesoji-tvarka/3657-viesosios-tvarkos-vykdo-prevcines-veiklos-projekta-priklausomybems-ne>;

<http://www.utena.lt/index.php/3628-bus-vykdomas-prevcines-veikos-srities-projektas-priklausomybems-ne>;

<http://www.utena.lt/index.php/127-viesoji-tvarka/4229-prevcines-veiklos-projekto-aptarimas>.

4.18. kita svarbi, su projektu susijusi, informacija.

Utenos rajono savivaldybės administracija projektui pirmoji pasirinko azartinių lošimų temą tarp savivaldybių.